

Проект на Закон за изменение и допълнение на  
Закона за статистика на вътрешнообщностната търговия със стоки

**КОНСУЛТАЦИОНЕН ДОКУМЕНТ**

**1. ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНСУЛТАЦИЯТА**

**Въведение:**

Националният статистически институт организира консултация със заинтересованите страни по предложение за изготвяне на законопроект за изменение на Закона за статистика на вътрешнообщностната търговия със стоки.

Европейската бизнес статистика се регулира с Регламент (ЕС) № 2019/2152 на Европейския парламент и на Света от 27 ноември 2019 година за европейската бизнес статистика и за отмяна на 10 правни акта в областта на бизнес статистиката (Регламент (ЕС) № 2019/2152) и Регламент (ЕС) за изпълнение № 2020/1197 на Комисията от 30 юли 2020 година за установяване на технически спецификации и правила по силата на Регламент (ЕС) № 2019/2152. Регламентите включват редица области на статистиката - бизнес статистика, регионална бизнес статистика, статистика за международните дейности и други, една от които е статистиката на вътресъюзната търговия със стоки.

Макар да са част от вътрешното право, за прилагане на цитираните регламенти е необходимо на национално ниво да бъдат въведени мерки за тяхното изпълнение.

Държавите членки са задължени да предоставят месечна статистическа информация за вътресъюзната търговия със стоки на Генерална дирекция "Евростат" към Европейската комисия и неговата база данни COMEXT, на Международния валутен фонд, както и за база данни COMTRADE на ООН.

- 1.1.** На национално ниво декларирането на информация за стоки и движения на стоки, като част от статистиката за вътресъюзната търговия със стоки, е необходимо за системата на националните сметки при изчисляване на брутния вътрешен продукт и платежния баланс на страната; изчисляване на общия внос и износ на България; изготвяне на икономически и търговски анализи; провеждане на маркетингови изследвания; изготвяне на статистика на търговията по бизнес характеристики на предприятията и други.

Законопроект цели освен да създаде нормативната основа за прилагане на Регламент (ЕС) № 2019/2152 и Регламент (ЕС) № 2020/1197 за неговото изпълнение и

- повишаване на качеството и контрола върху достоверността на данните за износа между държавите членки;
- ефективното разработване, изготвяне и разпространяване на статистика за международната търговия със стоки и подобряване на качеството на тази статистика чрез създаването на допълнителен източник на данни въз основа на обмена на микроданни за вътресъюзния износ на стоки;
- намаляване на асиметриите и предоставяне на консистентни данни на потребителите;
- осигуряване на по-добър анализ на нововъзникващите явления, например глобализацията, който да се използва при разработване на политиките на Съюза.

**1.2.**

**Цели на консултацията:**

Обществената консултация се организира, като се канят членовете на Консултативния

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | съвет за единно прилагане на данъчното и осигурително законодателство към НАП да отправят предложения по законопроекта.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 1.3.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Консултационен процес:</p> <p>Консултацията се открива за 14 дни като стартира на 20 юли 2021 г.</p> <p>Всички членове на Консултативния съвет могат да направят коментари и предложения по следните начини:</p> <p>Чрез електронна поща на адрес: <a href="mailto:d.yaneva@nra.bg">d.yaneva@nra.bg</a></p> <p>Официален път: адрес: Централно управление на НАП, гр. София, бул. „Княз Ал. Дондуков“ № 52</p> <p>Обратна връзка: След приключването на консултацията всички предложения (получени по посочените канали) ще бъдат обобщени в справката за отразяване на предложенията.</p> |
| 1.4.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Относитими документи и нормативни актове:</p> <p>Регламент (ЕС) № 2019/2152 на Европейския парламент и на Света от 27 ноември 2019 година за европейската бизнес статистика и за отмяна на 10 правни акта в областта на бизнес статистиката;</p> <p>Регламент (ЕС) за изпълнение № 2020/1197 на Комисията от 30 юли 2020 година за установяване на технически спецификации и правила по силата на Регламент (ЕС) № 2019/2152;</p> <p>Закон за статистика на вътреобщностната търговия със стоки (обн. ДВ, бр. 40 от 2012 г.)</p>                                                           |
| <p><b>2. ОПИСАНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО</b></p> <p>Европейската правна рамка в областта на статистиката на вътресъюзната търговия със стоки (Регламент (ЕС) № 2019/2152 и регламента за неговото изпълнение) не налага съществени промени в осъществяване на статистическата дейност. Предложението е:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- компетентните органи по осъществяване на статистическата дейност на вътресъюзната търговия със стоки да останат същите - Националният статистически институт, Националната агенция за приходите и Агенция „Митници“;</li> <li>- функциониращата от 2006 г. система за деклариране Интрастат да продължи да е основният източник на статистическите данни за вътресъюзната търговия със стоки;</li> <li>- видовете декларации да останат същите;</li> <li>- референтният период да не се изменя.</li> </ul> <p>Съгласно регламентите държавите членки събират данни за вътресъюзния износ, като минималният обхват се намалява от 97 на 95%. Предложението е България да се възползва от намаления минимален обхват за вътресъюзния износ, като определи праговете на по-високо ниво. При намаляване на обхвата и повишаване праговете за деклариране броят на търговците, които не трябва да подават декларации се увеличава. По този начин се намалява броят на задължените лица.</p> <p>С Регламент (ЕС) № 2019/2152 и регламента за неговото изпълнение се създава нов източник на данни за държавите членки, а именно обменът на микро данни между държавите членки за изпращанията (вътресъюзния износ). Европейската законодателна рамка дава право на държавите членки да преценят, съобразно националните си особености, дали да използват изцяло или частично получените чрез обмена данни за съставянето на вътресъюзния внос или да използват тези единствено за подобряване на качеството на събраните на национално ниво данни за този поток.</p> <p>С цел осигуряване на изискваното от регламентите качество, навременност и надеждност на данните България не може да се възползва от възможността за отпадане на събирането на данни</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

за вътресъюзния внос. Поради високите прагове в големите държави членки и по-ниските прагове в България съществува сериозен риск при използване на получените от тези страни микроданни да се влоши качеството на данните за съставяне вътресъюзния внос на страната ни. Част от търговците в другите държави членки, които търгуват с България, може да нямат задължение да декларират търговията си, тъй като попадат под праговете за подаване на Интрастат декларация, докато търговците в нашата страна да са задължени да декларират тези сделки поради по-ниския праг на национално ниво. По тази причина предложението е на национално ниво да продължи събирането и на данните за вътресъюзния внос.

Регламентите изискват посочването в Интрастат декларацията при вътресъюзния износ на два нови елемента - страна на произход и идентификационен номер на партньора в държавата членка на вноса. В тази връзка тези данни ще бъдат допълнени в Интрастат декларациите.

По отношение на процедурата за деклариране се предлага въвеждане на 7-дневен срок при подаване на корекция на данни и при деклариране на нови обстоятелства в декларираните вече данни. Седемдневният срок ще тече от датата на получаване на съобщението от Националната агенция за приходите, което ще дисциплинира Интрастат операторите. Съкратените срокове ще способстват и за изготвяне на надеждна статистика и ще улеснят потребителите на системата „Интрастат“.

Премахва се изискването за извършване на съпоставка на декларираните данни по система Интрастат с тези от митническите декларации, тъй като в настоящите условия това не е необходимо. При паралелното функциониране на системата Интрастат и подаването на митническите декларации, както и ежемесечното осъществяване на проверки с цел избягване двойното отчитане на данни, не са констатирани случаи на дублиране, което обосновава отпадането на посоченото законово изискване.

### **3. ВЪПРОСИ ЗА ОБСЪЖДАНЕ**

1. Да се използва ли възможността при намаляване на минималния обхват за вътресъюзния износ (от 97 на 95 на сто), да се повишат праговете за деклариране, респективно да се намали броят на задължените лица?
2. Да продължи ли събирането на данните за вътресъюзния внос с оглед анализ и съпоставка с декларирания вътресъюзен внос в другите държави членки, с цел намаляване на асиметриите и повишаване на качеството на статистическите данни?
3. Необходими ли са на национално ниво допълнителни видове данни, освен изискуемите по регламентите?
4. Да се въведат ли съкратени срокове при подаване на корекция на данни и при деклариране на нови обстоятелства в декларираните вече данни?
5. Да се премахне ли изискването за извършване на съпоставка на декларираните данни по системата „Интрастат“ с тези от митническите декларации?
6. Други предложения и коментари относно статистиката на вътресъюзната търговия със стоки.

### **4. ДОКУМЕНТИ, СЪПЪТСТВАЩИ КОНСУЛТАЦИЯТА**

Регламент (ЕС) № 2019/2152 на Европейския парламент и на Света от 27 ноември 2019 година за европейската бизнес статистика и за отмяна на 10 правни акта в областта на бизнес статистиката;

Регламент (ЕС) за изпълнение № 2020/1197 на Комисията от 30 юли 2020 година за установяване на технически спецификации и правила по силата на Регламент (ЕС) № 2019/2152;